

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett 4— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati pett vrsta 4— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240— Din, za inozemstvo 420— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Za smotreno gospodarstvo v Ljubljani

Postavitev napredne kandidatne liste za občinske volitve
Nosilec liste je dr. Dinko Puc. — Komunalni program naprednega bloka. — Grehi kleroradikalnega režima na magistratu. — V složen boj za napredno Ljubljano!

Včeraj popoldne se je vršilo v Kazini zborovanje zaupnikov SDS v Ljubljani, na katerem je bila odobrena napredna kandidatna lista za ljubljanske občinske volitve. Na zborovanju so bile zastopane vse stranke organizacije, vsi sloji in stanovni ljubljanskega mesta. Otvoril ga je g. Anton Likozar, ki je pojasnil, kako se je postopalo pri sestavi kandidatne liste. Pozvane so bile krajevne in druge organizacije SDS, naj stavijo svoje predloge, posebej kandidacijski odbor je spravi v dogovor z njimi te predloge v sklad, pri čemer je zlasti upošteval potrebo, da so na kandidaturi listi zastopani vsi stanovni. Zbor zaupnikov ima končno potrditi predlagano kandidatno listo in izvršiti izpembe, ki se mu zde potrebne.

Nato je g. Urban poročal o kandidaturi listi sami. Prisotni so vzeli v živahno odobravanje na znanje predlog, da bodi nosilec liste dr. Dinko Puc, predsednik bivšega gerentskega sveta. Z odobravanjem so bila sprejeta tudi imena ostalih kandidatov. Sestava liste dokazuje, da se je skušalo zagotoviti primerno zastopstvo vsem stanovom in da so se zbrali v to svrhu možje, ki bodo kos nalogam bodočega občinskega sveta ljubljanskega.

Po prečitani so zaupniki pri glasovanju odobrili predlagano kandidatno listo soglasno in s splošnim pritjevanjem; pri protiglasovanju se ni nihče oglasil.

GOVOR DR. DINKA PUCA.

Nosilec kandidatne liste dr. Dinko Puc se je nato zborovalcem zahvalil v svojem imenu in v imenu ostalih kandidatov za izkazano zaupanje. Smatra, da ni potrebno razvijati ob tej priliki podrobnosti komunalnega programa, ki ga hoče izvrševati napredno zastopstvo v bodočem občinskem svetu; bivši gerentski svet na magistratu je dovolj jasno pokazal v praksi, kakšen je ta program. Opozarja pa vsekoli na nekatera stviri.

Pospeševanje kulturnih ustanov.

SDS v občinskem svetu ljubljanskem ne bo nikdar pozabila, da je Ljubljana kulturno središče vseh Slovencev tostran in onstran meje in da mora biti tudi gospodarsko središče vseh Slovencev. Kar se tiče prvega, je bila doslej in bo tudi v bodoče ena glavnih zahtev SDS, da morajo ostati doseženi kulturne in prosvetne ustanove v Ljubljani neokrnjene. To velja zlasti za naše srednje, strokovno in višje šolstvo.

SDS je vedno zastopala to stališče in da je v Ljubljani osredotočenega toliko šolstva, je ena njenih glavnih zaslug. Tako je n. pr. pred dvema letoma preprečila demontiranje III. drž. gimnazije. Kljub vsemu pa čaka na tem polju rešitve še mnogo dela. Srednja tehnična šola, ki je za ljubljansko prebivalstvo velikega pomena, se ima boriti z velikimi denarnimi težavami. Tretja državna gimnazija nima poslojpa, osnovne šole so pretesne. Univerza nima zadostnih prostorov, univerzitetna knjižnica se nahaja v starih in nezaščitenih prostorih.

V tem pogledu je bivši gerentski svet v okviru možnosti že nekaj storil. Žal vendar ni odobrila velikopoteznega načrta za zgradbo novega šolskega poslojpa v Gajevi ulici. Obnovil je pa ger. svet štendišne je za dijake na srednji tehnični šoli, ki so med vojno vsled devalvacije propadle, univerzo pa je podprl na ta način, da je za univerzitetno knjižnico določil fond vsakeletnih 100.000 Din. Kakor se čuje, je žal letos ta postavka črtana iz občinskega proračuna. Stori se to tisti gospodje, ki imajo slovensko univerzo vedno na jeziku.

Za nepristransko smotreno gospodarstvo.
V gospodarskem oziru stojimo na stališču, da je treba občinsko upravo depolitizirati. Bivši gerentski svet je to že začel izvajati, ker se je postavil na stališče, da ima na magistratu priti v poštev samo gospodarsko delo. Vemo, da se ni moglo povsod odtegniti političnemu vplivu, toda, kjer je moglo, se mora občinsko gospodarstvo upravljal v korist vseh meščanov.

Naša kandidatna lista sama je izraz tega stremjenja, ker je pravzaprav popolnoma gospodarskega značaja; zastopani so na njej vsi tisti sloji, ki imajo interes na tem, da se v občini dobro zopodari.

V ljubljanski mestni občini ni vse tako lepo, kakor bi želeli. Industrija se ne razširja, pač pa celo nazaduje. Trgovina in obrt se imata boriti z velikimi težavami. Vse to ima težke posledice za celokupno prebivalstvo, kajti število brezposelnih se množi. Pred vojno smo lahko rekli, da so

socijalne razmere kolikor toliko urejene. Nismo imeli velikih bogatinov, toda tudi ne velikih siromakov. Po vojni je pa zavladala silna beda. Zelo veliko družin je navezanih na dohodek mesečnih 1000 do 2000 Din, s katerimi si ne morejo kupiti najpotrebnejšega, obleke, šolskih knjig otrokom itd. Beda je kriva, da je del našega naraščaja rahitčen, nekrepak.

Razširjenje socijalnega skrbstva.

Treba bo skrbeti za gospodarsko ozdravljenje mesta, preskrbeti bo treba ljudem dela, pogledati vse socijalne akcije in zlasti ubožno akcijo. Ne bomo mogli izhajati brez podpor za brezposelne in zato bo treba temeljito preurediti ubožno akcijo, da bo vsakdo, ki bo v resnici potreben, našel v tiskih na magistratu podporo.

Skrbeti bo treba za boljše arovizacijo ubožnih slojev. Bivši gerentski svet se je že bavil z načrtom osnivanja posebne kuhinje za manj premožne sloje, stvar je z njegovim odstopom zastala, a bo treba to misel obuditi znova.

Osnovati bo treba dom za zapuščene otroke, skrbeti bo treba za zdravje naše mladine s počinjskimi kolonijami in osnovanjem posebnega okrevališča na Jadranu. Prejšnji gerentski svet je že ob ustanovitvi Zveze slovenskih avtonomnih mest sprožil idejo, naj bi vsa slovenska mesta skupaj kupila večji kompleks sveta na Jadranu, kamor bi se pošiljali bolni otroci. Napraviti bo treba tudi posebna mladinska zavetišča.

Poskrbeti bo treba tudi za nova kopališča in sicer za zimsko in poletna. Kopališče na Ljubljani, ki ga je zgradil prejšnji občinski svet za drag denar, je v takem stanju, da bo morebiti že prihodnje leto propadlo. Kopališče v Kolodvorski ulici je povsem nezadostno.

Izpopolnitev prometnih sredstev.

Ljubljano čaka velika in težka naloga v izpopolnitvi prometnih sredstev v razširjenju električne cestne železnice in v avtomobilizaciji prometa. Bivši gerentski svet je za oboroje pripravil načrte, misli pa je pri tem, da je stvar tako važna, da more definitivno odločiti o njej le bodoči občinski svet. Zadostno razširjenje cestne železnice bi veljalo kakih 30 milijonov dinarjev. To je velika vsota, denar je danes še vedno drag in se težko dobi. Zato je gerentski svet izdelal načrte tudi za avtomobilizacijo ljubljane, za avtomobilne zveze z Vičem, pokopališčem, št. Vidom in Posavjem, za kar bi zadostovalo 6 do 10 milijonov dinarjev. Obstojali so pomisleki o rentabilnosti takih avtomobilskih zvez, toda mesto Maribor je s svojo avtomobilizacijo prometa dokazalo, da se rentira. Treba bo torej stvar dobro premisliti, da ne bo mesto zašlo v nove brezplodne dolgove.

Preskrba z električnim tokom.

Bivši gerentski svet je rešil začasno vprašanje elektrifikacije mesta, kar je bila nujna potreba, kajti prej se je bilo treba boriti za vsako žarnico posebej. Z razširjenjem elektrarne je Ljubljana za več let preskrbljena z električnim tokom. Toda, ako hočemo, da bo Ljubljana v nekaj letih zopet prišla v stisko, bo treba misliti na definitivno rešitev tega vprašanja. Kako, to je stvar, ki je niti izvedeni še niso rešili. Gotovo ne bomo mogli zidati centrale, ki bi stala 100—150 milijonov Din. Take besede so poceni, denar pa je težko dobiti, še težje pa pa zagurati rentabilnost. Naloga obč. sveta bo, najti tu pravo, srednjo pot.

Dolžnost njegova bo tudi skrb, da se v bodoče ne bo več zanemarjalo naše Barje. Bivši gerentski svet je napejal iz prihrankov električno luč do Mokarja. Pripravil je vse, da bi se z letošnjim proračunom to delo nadaljevalo, kajti tudi Barjan; so meščani. Toda na žalost pod vladnim komisarjem ni bila nobena tozadevna postavka postavljena v proračun.

RAZŠIRJENJE VODOVODA. — GLAVNA DELA.

Ljubljanska vodovodna uprava, ki je do zadnjega časa zadoščala potrebam ljubljane in ki je bila tako vzorna, da je v čast našim prednikom, je postala premajhna. Treba bo misliti na razširjenje, treba bo vodovod napeljati tudi v predmestne dele, kjer ga še nimajo.

Izpopolniti bo treba kanalizacijo. Bivši gerentski svet je v tem oziru že nekaj storil, toda izvršiti bo še mnogo treba, tako n. pr. v Strelški ulici, kjer so naravnost obupne razmere.

Vprašanje regulacije ljubljane bo treba čimprej izvršiti s podporo državne oblasti. Za to je bilo v preteklem času že dovolj prilike; imeli smo že trikrat slovenskega ministra za vodo, toda nikdar nismo mogli dobiti kakega prispevka za regulacijo ljubljane. Ako se ta stvar ne reši kmalu, obstoja nevarnost, da bodo popolnoma propadla že izvršena dela. Levi breg ljubljane od Krečičeve hiše do Turjaškega trga bo resno ogrožen. V zvezi z regulacijo ljubljane je izvršitev Barja in končno tudi ureditev našega tržišča.

Nadaljevati bo treba cestna dela, seveda bolj smotreno, kakor se to sedaj godi. Do čim se na luksuzen način tlakuje Kongresni trg, ki bi v sedanjih razmerah še lahko počakal, so pozabili na tlakovanje Pred škofijo in nadaljevanje tlakovanja na Starem trgu, na predmestja in razne mestne dele, kjer so nastale nove stanovanjske kolonije, kot n. pr. zlasti v Šiški. Bodoči občinski svet bo moral skrbeti za likvidacijo kaldrmine, ki jo je doslej samo bivši gerentski svet znal priskrbeti.

STANOVANJSKA AKCIJA. — KOLIKO JE ZBRANEGA OBLIGACIJSKEGA POSOJILA?

Naš program o stanovanjski akciji sem obrazložil že pred tremi leti na zborovanju zadruge »Stan in dom« in se je takrat splošno odobral. Na drugem občnem zboru te zadruge se je ugotovilo, da je bivši gerentski svet izvrševal ta program in se mu je izrekla zahvala, ker je držal besedo. Mislim, da se bo treba vrniti k že preizkušenim metodam. Odkar je odšel bivši gerentski svet z magistrata, ni zgradila občina niti enega novega stanovanja. Celo leto se je zbiralo obligacijsko posojilo in že spomlad se je oficiozno in napol oficiozno poročalo, da je to posojilo že zagotovljeno. Prišli smo skoro v jesen, a z zidavo stanovanjskih hiš se še ni pričelo. Sedaj pred volitvami se je pričelo govoriti, da se bo začela zidati iz obligacijskega posojila cela vrsta hiš za 23 milijonov Din. To je naveden bluff, kajti kljub tajnosti, ki se varuje o uspehu obligacijskega posojila, je znano, da sedanja mestna uprava ni znala zagurati si razpisanih 30 milijonov in da ima formalno zbranih samo 7 milijonov Din, o katerih pa sta Mestna hranilnica in občina sami dali 5 milijonov. Dejansko se je nabralo nekaj manj kakor dva milijona in sedaj je kleroradikalni svet začel graditi hiše v vrednosti 23 milijonov z dvema milijonoma, a bodoči občinski svet naj skrbi za to, kje se bo dobil ostali denar! Če bomo imeli v občinskem svetu dovolj vpliva, bomo morali skrbeti, kako se bo popravilo tako gospodarstvo, zaradi katerega bo nas še vse glava bolela, kakor se bojimo.

Glavna stavbna sezona je popolnoma zamujena in stanovanj nimamo še nobenih na razpolago! Sprito tega nam grozi za 1. november prava stanovanjska katastrofa. Že danes je v Ljubljani okoli 300 stanovanjskih odpovedi in ni izključeno, da se bodo v novembru povisale na število 500 do 600. In občina v tem najbolj kritičnem času v zimi ne bo imela nobenih stanovanj na razpolago, ali pa le nekaj zaslih prostorov, če bodo sploh še ti gotovi!

Pri nas je stanovanjska kriza obenem tudi gospodarska kriza, ker je nemogoče, da bi človek s poldrugim tisočem dinarjev mesečne plače mogel plačevati za 1-sončno stanovanje 800 do 1000 Din na mesec. V tem pogledu bi morala biti občina regulator na korist gospodarsko šibkejših.

Naša stranka seveda odklanja odgovornost za katastrofo, ki bo jeseni gotovo prišla!

ŠTEDENJE V MEST. GOSPODARSTVU.

V mestnem gospodarstvu je brezpozojno potrebno pametno in smotreno štedenje. Gospodarski položaj naših meščanov je tak, da ne bodo prenesli nobenih novih bremen. Zato brez racionalnega gospodarstva ne bo moglo izvesti postavljenih nalog. Štedenje mora biti seveda smotreno. Izdatkom za olepšavo mesta se pač ne bomo mogli izogniti, prav tako tudi za zdravje, četudi se zde morebiti komu na prvi pogled manj važni. Zato se ne bomo protivili malim izdatkom za olepšanje, bomo le proti luksuzu! Zato bomo tudi podpirali telovadna in športna društva, ki uživajo drugod mnogo več podpore od javnosti kakor pri nas.

ZA POVDIGNO TUJSKEGA PROMETA.

Za Ljubljano je tudi zelo važno vprašanje povzdige tujkega prometa. Ni dovolj, da se tujski promet razvija samo na Bledu in v Bohinju, kjer zmanjkuje prostora, treba je, da izhaja iz ljubljane vsa akcija, pa bodo vsi kraji v Sloveniji imeli dovolj. Bivši gerentski svet je v tem pogledu izdelal že obširne načrte v zvezi s prometnim sindikatom, pod novim režimom pa je vsa stvar zastopala. Bodoči občinski svet bo moral skrbeti tudi za to stvar.

VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE!

Končno je dr. Puc opozoril zborovalce na obrekovanja, ki se jih nasprotniki po-

služujejo in se jih bodo gotovo še posluževali proti posameznim kandidatom. Zavrnil je tudi najodločnejše napade, ki se kolportirajo od strani nasprotnikov po gostilnah proti njemu. Sicer se pa igra z osebnimi napadi ponavljajo pred vsakimi volitvami. Treba je, da gredo vsi pravi naprednjaki združeni v boj za zmago. Vsi za enega, eden za vse, mora biti geslo vseh. Nihče naj se ne pusti varati od nasprotnikov, in če bo kdo napadal osebno čast naših kandidatov, ga bomo poklicali na odgovornost. Proporcijni volilni sistem nas ne straši, kajti od prejšnjega so imeli edno

korist le klerikalci. In četudi bi se zgodilo, da bi ne dobili absolutne večine, kar pa ni verjetno, vsekakor bomo izšli iz volitev tako močni, da se proti nam na magistratu ne bo moglo vladati. Naši glasovi od volitev do volitev naraščajo in gotovo je, da bo Ljubljana postala zopet napredna, kakor je bila pred vojno!

Govor dr. Dinka Puca je izzval splošno, dolgotrajno odobravanje. Po govornih in izjavah nekaterih drugih udeležnikov, ki so istotako pozivali k vztrajnemu delu za zmago napredne kandidatne liste, se je lepo uspelo zborovanje opredelilo zaključiti.

Včerašnji govori vodilnih politikov

Senzacionalen nastop dr. Marinkoviča proti vladi. — Voditelj vladnih radikalov govori o potrebi izenačenja davkov. — Klerikalci so za avtonomijo pokopali že tudi revizijo ustave.

Karlovac, 22. avgusta. Ministrski predsednik Vukičević je imel včeraj v karlovaškem volilnem okrožju več shodov. Glavni shod se je vršil v Vojnici, kamor so radikalni s pomočjo policijskega aparata zbornali precej ljudi, prišlo pa je tudi mnogo radovedne. Žev. G. Vukičević je uvodoma razlagal, zakaj se je odločil za razpust Narodne skupščine, nato pa tolmachi svoj vladni program, poudarjajoč pri tem tudi potrebo izenačenja davkov (saj je govoril pred prečanskimi volicil). Pobijal je vesti o reviziji ustave, češ da so gole izmišljotine. Najprej je treba ustavo do konca izvesti in izenačiti vse zakone in šele potem se lahko, če bo sploh treba, a misli, da to še ne bo tako kmalu, začne razmišljati o reviziji ustave.

O blejskem sporazumu je izjavil g. Vukičević, da je sklenil pakt z dr. Korošcem, da pojača svoje stališče. Obžaluje, da ni mogel pridobiti tudi Hrvatov, toda dokler bodo šli z Radićem, ne bodo mogli sodelovati v vladi. Z njim se ne more delati, ker neprestano izniva vladne krize in spravlja vlado, v kateri sedi, vedno v mučne položaje. Končno je zanikal vesti o volilnem nasilju in trdil, da g. Pribešić, ki je njegov najhujši nasprotnik, ne more trezno presojati njegovega dela. Obžaluje, da g. Davidović nekritično zbira material proti njemu in ga s tem sila, da mu mora javno odgovorjati.

Veliki Bečkerek, 22. avgusta. Na včerašnjem shodu demokratske stranke v Velikem Bečkereku je govoril zunanji minister, ki je v svojem govoru poudaril važnost septembarskih volitev in očrtal program demokratske stranke. Mnogo važnejši pa je bil njegov govor na popoldanski konferenci demokratskih zaupnikov, kjer je uvodoma odločno demantiral vse vesti o razcep v demokratski stranki, poudarjajoč, da se vse zadeve razpravljajo javno in da nesoglasja glede taktike še niso vzrok za razcep stranke. Glede svojih odnosov napram vladi je naglasil, da demokrate niso šli v vlado radi ene osebe (g. Vukičevića), marveč radi demokratske ideje. »Mi ostanemo vedno zvesti demokratski ideologiji, in to tudi danes, ko smo napel v vladi, napol v opoziciji. Našim vladnim zavzemom nikakor ne gre v glavo, da smo tudi mi v vladi, in še vedno postopajo, kakor da smo v opoziciji.

Prepričan sem, da bo 11. septembra dobila demokratska stranka toliko mandatov,

da bo brez nadaljnega lahko izvršila svoj program.

Marinkovičev govor je napravil v vsej politični javnosti globok vtis in se tolmachi splošno kot napoved razpada sedanje vlade ne koalicije. V vrstah vladnih radikalov je izzval zato veliko gorčenje, češ da je sedaj tik pred volitvami dr. Marinković opustil vsako obzirnost napram vladi in pričel odkrit boj proti g. Vukičeviću.

Beograd, 22. avgusta. G. Davidović je včeraj odšel na agitacijsko turnejo v beogradskem volilnem okrožju. Povsod je bil navdušeno sprejet. V Mejaku je imel večji volilni shod, na katerem je med drugim naglasil, da je delo sedanje vlade škodljivo za interese naroda in države. Volitve morajo prenesti temeljito spremembo. Predsednik mu je pri sestavi sedanje vlade dal besedo, da bo izpolnil vse demokratske zahteve po odstranitvi partizanskega uradništva, svoje besede pa ni izpolnil. — G. Vukičević se bo lahko 11. septembra počel, da narodni poslanci niso odvisni od volje notranjega ministra. Končno je g. Davidović demantiral vesti o razdoru v demokratski stranki, ki jih širijo vladni radikali, ter poudaril, da je Demokratska zajednica danes tako močna, da ji je pri volitvah zagotovljena popolna zmaga.

Ptuj, 22. avgusta. Včeraj se je vršil v Ptuj shod dr. Korošca. Za ta shod je vladalo veliko zanimanje, ker se je pričakovalo, da bo g. Korošec pri tej priliki pojasnil, kaj je pravzaprav vstopom SLS v stranko g. Vukičevića. Na splošno presenečenje pa je govoril dr. Korošec v glavnem le o zunanji politiki, dočim je o blejskem paktu previdno molčal. V svojem govoru tudi ni niti z besedico omenil revizije ustave in avtonomije. Volitve se vrše zato, da se iz Narodne skupščine odstrani — korupcionisti (ki jih je SLS s svojim znanim galosovanjem v anketnem odboru sama rešila). V novem parlamentu bo samo pet do sedem korupcionistov. Če pa jih bo prišlo več, bo g. Vukičević razpisal nove volitve.

Gosp. Korošec se je dotaknil tudi takozvane četrte stranke, o kateri pa je le povedal, da o tem ni znano ničesar ne njemu, ne gg. Vukičeviću, Marinkoviću in drju. Spahu.

O usodi Sacca in Vanzettija ni vesti

Ta hip še ni znano, ali je bila obsodba izvršena. — Guverner Fuller se je včeraj skril. — Svidenje Vanzettija z njegovo sestro.

Do zaključka lista nismo mogli danes dobiti nikake točne vesti o usodi Sacca in Vanzettija. Ta hip je še neznan, ali je bila smrtna obsodba danes izvršena ali ne. Ker je newyorški čas sedem ur za našim, se je morala justifikacija izvršiti tekom popoldneva, ako obsodba nista bila v radnjem hipu pomiloščena.

London, 22. avgusta. »Daily Telegraph« poroča iz Newyorka, da je zelo verjetno, da bo justifikacija Sacca in Vanzettija v zadnjem trenutku odgojena. Domneva se, da bo guverner Fuller pristal na zahtevo braniteljev. Zatrjuje se tudi, da se namera predsednik Zedinjenih držav Coolidge sam zavzeti pri guvernerju za odgoditev justifikacije. V imenu celokupnega italijanskega naroda je bila včeraj odposlana Coolidgeju brzojavna prošnja, naj vsaj v zadnjem trenutku prepreči smrt dveh nedolžnih Italijanov.

Boston, 22. avgusta. Veliko ogorčenje je izzvala po vsej Ameriki vest, da se je guverner Fuller skril, da se na ta način izogne smrtni obsodbi Sacca in Vanzettija. Ko so prišli odposlanci zbora braniteljev na njegovo stanovanje, da ga enkrat prosijo za preložitve justifikacije, so jim sporočili, da se je guverner odpeljal neznan kam in da ga ne bo kmalu nazaj. Ko so hoteli svojo prošnjo sporočiti pismeno, so jim odvrnili, da bi bilo to brezpredmetno, ker bi ga pismo pred ponedeljkom ne moglo doseči. Splošno se domneva, da se

je Fuller odpeljal iz Bostona na eni strani zato, da se izogne protestom in intervencijam, na drugi strani pa po nasvetu varnostnih oblasti, ki so sprito nedolžnost ožigčenja delavskih mas odklonile odgovornost za varnost njegove osebe.

Včeraj jutraj je prišel v Boston krvnik s potrebnim osebom in pripravil električni stol. Po zadnjih dispozicijah bo prvi izmed obsojencev, t. j. Sacco, mrtev že tri minute po polnoči (ob 7. jutraj našega časa).

V soboto popoldne je Vanzettijeva sestra posetila v celici grešnikov svojo na smrt obsojenega brata. Svidenje je bilo zelo gniljivo. Sestra in brat sta si dolgo ležala v tesnem objemu in dlje časa nista mogla spregovoriti ni besedice. Po obisku je odklonila Vanzettijeva sestra, ki je bila zelo pobita, vsako izjavo.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: (v oklepajih zaključki). Berlin 13.51 — 13.54 (13.525). Curih 1068.5 — 1066.50 (1095.—). Dunaj 7.9926 — 8.0125 (8.0075). London 275.85 — 276.65 (276.25). Newyork 56.68 — 56.88 (56.78). Praga 168.17 — 168.97 (168.57). Milan 308.60 — 310.60 (309.60).

INOZEMSKA BORZE

Curih. Beograd 9.13. London 25.2175. Newyork 518.65. Pariz 20.38. Milan 28.255. Berlin 123.42. Dunaj 73.07. Praga 15.375. Tržaška borza danes ni poslovala.

UJU pred razpadom

Viharno zborovanje na kongresu v Skoplju. — Obžalovanja vredni incidenti med srbskimi in hrvatskimi učitelji. — Brez-uspešno posredovanje slovenskega delegata.

Skoplje, 21. avgusta.

Kakor smo že poročali, je bila petek petek otvorjeno v Skoplju VII. redna glavna skupščina Udruženja jugoslovenskih učiteljev, katere se udeležujejo 304 delegati, ki zastopajo 169 učiteljskih društev iz cele države.

Oficijska otvoritev skupščine se je vršila v petek, nakar so bile izvoljene poedine sekcije, ki so pripravljale material za plenarno sejo, ki se je vršila v soboto. Dopoldanska seja je potekala v soboto v najlepšem redu. Zborovanje je otvoril predsednik ob 9. dopoldne in je takoj prešel na dnevni red. Po običajnih formalnostih je bilo najprej prečtano poročilo o poslovanju glavne uprave, o katerem se je na to razvila živahna diskusija, v katero so posegli delegati iz vse države. Že na dopoldanskem zborovanju se je opazilo, da je večina srbskih učiteljev v opoziciji proti glavni upravi, v kateri imajo večino prečani, vendar pa so bili poedini govorniki v svoji kritiki stvarni. Zamerjali so glavni upravi, da ni v dovoljni meri posvečala pozornosti prečim stanovskim vprašanjem.

Ob 11. uri je učiteljsko korporativno odpravilo v svečan povorki z godbo na čelu na grob neznanega junaka, kjer je bil položen venec.

Popoludnjsko zborovanje pa se je razvilo v pravi škandal, ki ugledu učiteljskega mikar ni v čast in ki dokazuje, da tudi ta stanovska organizacija, odkar je zapustila svoj strogo nacionalni program, ni več tako trdna, kakor je bila prej.

Ob 15. se je nadaljevala plenarna seja. Ko je postalo jasno, da poedini govorniki, zlasti iz Srbije, zavijajo na politično polje in je obstojala nevarnost, da se zborovanje razbije, je slovenski delegat g. Anton Mervić predlagal konec debate in glasovanje o po-

ročilu glavne uprave. Ta predlog je narekel pri Slovencih in Hrvatih na odobravanje, pri Srbih pa na odločen odpor. Ko je predsednik odredil glasovanje, je nastal v dvorani strahovit tršč, tako da ni bilo slišati niti besedice in je moral predsednik končno prekiniti zborovanje.

Tudi po zopetni otvoritvi so se nemirji ponovili. Srbski delegati so ogorčeni protestirali proti postopanju predsedstva in zahtevali nadaljevanje debate o glasovanju o predlogu, trdeč, da je predsedstvo v manjšini. Ko je predsednik proglasil poročilo uprave za sprejeto, je grozila celo nevarnost, da pride do dejanskega spopada. Nadaljnih poročevalcev, ki so referirali o nadaljnjih točkah dnevnega reda, sploh ni bilo razumeti. Srbski delegati so hoteli končno demonstrativno zapustiti zborovanje, nakar je stopil na oder nek Hrvat in izjavil:

— Tovariši iz Srbije, mi Hrvati vam s tem svečano sporočamo: Ali hočete skupno z nami, ali pa se za vselej razidemo. Mi ogorčeni konstatiramo, da z vami ni mogoče delati. S prvim vlakom odpotujemo.

Na obeh straneh so začeli znova padati ogorčen medikci in slišali so se izrazi, ki so povsem nedostojni zborovanja tako odlične organizacije, kakor je združeno nacionalnih učiteljev. Srbi so očitali prečanom avstrijskankstvo, prečani pa so zmerjali Srbe z živino. V splošnem neredu je predsednik proglasil vse predloge in poročila za sprejete in zaključil zborovanje v največjem hrupu in nemiru.

Delegati so nato s prvimi vlaki odpotovali, a tudi še pozneje so se odigravali med obojema skupinama prizori, ki zbujajo domnevo, da so bili neredi namenoma inscenirani.

Na vso javnost so napravili dogodki na učiteljskem zborovanju mučen vtis.

kovič je bil močan in bi ga starec sam ne ukrotil. Neka priča je tudi izpovedala, da je videla, kako sta oče in sin skupno Jankovića napadla. Zdravniška komisija je dognala, da sta morila zadala nesrečnemu Jankoviću 20 smrtonosnih ran in ga še potepala z nogami. Oba so orožniki izročili sodišču v Tuzli.

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri

Pot do filmske slave

imenitna veseloigra v osmih dejanjih. V glavnih vlogah najboljši ameriški igralci: Ben LYON, Blanche SWEET, Greta NISSEN, Raymond GRIFFITH.

Elitni Kino Matica.

Telefon 2124.

Telefon 2124.

Zopet utopljenec v Savi

Včerašnje lepo vreme so mnogi ljubljanci izrabili za kopanje na Ljubljanci in Savi, vendar posej ni bil več tako velik, kakor doslej, ker je voda že mrzla, ker postaja dopolne zrak že hladen in ker solnce nima več svoje prejšnje moči.

Pri Mednem se je včeraj kopalo na raznih krajih več kopalcev, nekateri sami brez večje družbe. Ključavničarski vajenec 16-letni Anton Bahovec iz Št. Vida nad Ljubljano se je šel s svojim prijateljem kopat v Medno. Zbral si je samotni prostor nižje pod milino. Bil je kopanja nevešč. Okoli 17. je šel v vodo in ga je val zanesel v stran, kjer je Sava precej globoka. Bahovec je naglo izginil pod vodo. Začel je sicer klicati na pomoč, toda prijatelj mu ni mogel priskočiti na pomoč, ker tudi sam ne zna dobro plavati. Motni valovi Save so mladeniča zagnili in nesli dalje proti Tacnu.

Vest o nesreči se je kmalu raznesla med ostalimi kopalci, ki pa niso mogli utopljenca izslediti. Utopljenčevega trupla do danes opoldne še niso mogli najti in potegniti iz vode. Oče nesrečnega mladeniča prosi, da ga obvestijo pisмено ali drugače oni, ki bi eventualno izsledili truplo, in sicer na naslov: Anton Bahovec, posestnik Št. Vid nad Ljubljano št. 27. Kakor zatrjujejo, je mladeža Bahovec v vodi najbrž prijel krč. Sava je bila včeraj izredno mrzla in zato ni čuda, če je nesrečnega mladeniča prijel krč. Kopalcem, ki ne znajo dobro plavati, bi priporočali več previdnosti.

Prevroča fantovska kri

Fantovska revolucija v D. M. v Polju. — Nočni napadi.

Včeraj je bila v D. M. v Polju pravceta fantovska revolucija. Neka šivilja se je poročila daleč tja na Gorenjsko in je vzela za moža korenjaškega Gorenjca, ki ima doma tudi dve lepi hiši in lepe hleve. Šivilja je pametno in marljivo dekle, ki si je prihranila precej gotovine, tako da je Gorenjec dobil tudi okrog 25.000 Din dote. Vevši in drugi fantje so obstopili ženina in začeli z njim pogajanja za plačilo tako zvanega »tolarija«. Zahtevali so odločno kar celih 10.000 Din. Ženin je to odklonil, ponudil jim je le 400 Din. Fantje so popuščili na 7000 Din in so pri tej vsoti vztrajali. Podpihivali so jih še stare ženske, menda iz same nevoščljivosti do neveste, ki se je tako dobro poročila. Ženin je odklonil plačilo. Nato je nastal pravcati dirindal, zlasti ko so se svačje pričeli voziti proti cerkvi. V tem trenutku je neki fant ženinovoga druga močno udaril po glavi in tudi ženina samega so napadli. Nevesta se je onesvestila in je bila vsa krvava. Po cest. kjer se je svatba pomikala, pa so začeli gorati smrdelci kresovi. Fantje in stare ženske so nanosili na kup slamo in razne odpadke in jih zažgali. Razvijal se je gost, smrdel dim, ki je kar dušil svate. Na pomoč poklicani orožniki so končno udušili fantovsko revolucijo.

Čevljarški pomočnik Joško Strle, stanujoč v Hradeckega vasi, je v soboto ponoči odhajal od godbene vaje v Delavskem domu ter spremijal svojega prijatelja do Kolinske tovarne. Tu ga je napadlo šest neznanh razgrajev ter ga je nekdo

z nožem sunil v hrbet. Včeraj popoldne je Strle iskal zdravniške pomoči v javni bolnici, ker je poškodba težja, značaja. Napadeni ne more povedati imen napadalec, ker so mu bili neznan.

V Skarčnji stanujoči 23-letni Ivan Rebolj je bil sredi v neki gostilni v Zgornji Šiški. Nastal je prepir in pretep. Rebolja je nekdo z nožem udaril po glavi in so ga morali z rešilnim avtom prepeljati v javno bolnico.

Sport

Jubilejne prireditve SK Slovena HERMES — SLAVIJA 5 : 3 (3 : 2). — SLOVAN — JADRAN 5 : 2 (4 : 1).

SK Slovan, poleg SK Ilirije eden naših najstarejših sportnih klubov in nosilec sportne ideje, proslavlja dan 15letnice svoje obstoja. V svrhu čim dostojnejše proslave je priredil Slovan velik nogometni turnir, na katerem sodelujejo poleg Ilirije Jadran, Hermes in Slavia, a zmagovalce prejme dragocen pokal, ki ga je jubilaru poklonila mestna občina, zavečajoč se njegovih zaslug na polju slovenskega sporta. Včeraj se je na igrišču Ilirije odigralo prvo kolo tekem za Slovanov pokal. V prvem kolu sta se srečala Hermes in Slavia ter Slovan in Jadran. Dočim je Hermes zmagal nad Slavijo, je Slovan triumfal nad Jadrantom ter se paralelno s Hermesom kvalificiral za drugo kolo. Pred tekmo so Slovanu k njegovi 15 letnici čestitali zastopniki Slavije, Jadrana in Hermesa, a za čestitke se je zahvalil podpredsednik Slovana prof. Jeran.

HERMES — SLAVIJA 5 : 3 (3 : 2). Precej izenačena igra dveh enakih nasprotnikov, ki je sicer končala z zmago Hermesa, lahko bi bil pa rezultat tudi obraten. Hermes je predvsem odločil igro v svojo korist, ker je bil odločnejši pred golom, pa tudi v tehničnem oziru je prekal Slavijo. Vodmatični so sicer nastopili brez Mihečiča, ki je ena njihovih najboljših moči, vendar se jim je poznalo, da nimajo zadostnega treninga. Napad je pred golom okleval in zamudil z brezplodno gromarskatero lepo šanso. Lepo in odprto igro je zadovoljivo sodil g. Smole.

SLOVAN — JADRAN 5 : 2 (4 : 1). Tekma se je vršila obojestransko precej ostro in robustno ter je bila kljub zasluženim golom Slovanu, ki je nastopil v lepih novih dresih, ves čas otvorena. Slovan je igral z velikim elanom in ambicijo, sicer nekoliko robustno. Ni se spuštal v brezplodno kombinacijo, marveč je operiral enostavneje in z naglimi prodori ter je znal pred vrati Jadrana vedno ustvarjati košljive situacije. Če se bo moštvo tudi tehnično izpopolnilo, bo vreden in opasen nasprotnik Ilirije in Primorja.

Jadran je skušal uveljaviti nizko kombinacijsko igro, ki pa se je ob dobri Slovanovi obrambi razbila. Moštvo sicer ni zastajalo za Slovanom, a je bilo premalo odločno, brez pravega starta in strategije. Pred golom so Jadrancovi popolnoma odkrili. Dobro se je držala ožja obramba, kar kot tudi pri Slovanu, kjer je bil levi banelec Flah najboljši mož na polju. Hrbtenice Slovana pa je z njim vred tvoril nemurni Volkar. Tekmo je šibsko sodil gosp. Pink, ki ni znal zajeziti preostre igre. Jubilar pridre torej v drugo kolo in se bo verjetno srečal z Ilirijo v finalu.

Tekme za srednjeevropski pokal RAPID — HAJDUK 1:0 (0:0). — SLAVIJA — UTE 4:0 (2:0). — ADMIRA — SPARTA 5:3 (2:0).

Včeraj se je odigralo drugo kolo tekem za srednjeevropski pokal. V Zagrebu sta se v revanši tekmi srečala Rapid in Hajduk. To pot Rapidu posel ni šel tako lahko izpod rok. Dunajčani so s težavo izvajali rezultat 1:0, vendar se zdi, da se niso posebno trudili. Tekma, kateri je prisostvovalo 7000 oseb, a sodel je zadovoljivo praški sodnik Jenšek, gledalci ni bogve kaj zadovoljila. Poteku igre bi najboljšje odgovarjal neodločen rezultat. Hajduk je imel najboljši del moštva v zaletu, dočim napad ni zaigral v Hajdukovem stilu. Prvi polčas je ostala tekma neodločena v razmerju 0:0, a v 15. minuti drugega polčasa je Hoffman preigral Rodina in poslal težko bombo na gol. Strel je Gazzariju odeskočil od roba v mrežo. Zadnje minute igre je imel v rokah Rapid, dočim je bila tekma poprej popolnoma odprta.

Na Dunaju je Sparta podlegla Admiru v razmerju 5:3 (8:), kar je bilo seveda senzacija dne. Admir je v kratkem polčasu že vodila s 5:1, vendar je Sparta znižala na 5:3 in tako Admiru eliminirala iz nadaljnega tekmovanja za srednjeevropski pokal. (Rezultat prejšnje nedelje 5:1 v korist Sparti). Po tekmi je prišlo do izgrediv in se je publika dejansko lotila igračev Sparte. Policija je napravila red. Publika je tudi demon-

strirala tudi proti Rapidu, ko je bil javljen rezultat tekme iz Zagreba.

V Pragi je Slavija gladko odpravila budimpeštanski UTE s 3 : 0 (2 : 0). Tekmo je dobro sodil g. Fabris iz Zagreba, a prisostvovalo ji je 12.000 gledalcev.

DRUGE NOGOMETNE TEKME.

BEOGRAD: UTE (Budimpešta) — Jugoslavija 5 : 3 (2 : 2).

SARAJEVO: Sašk — Slavija 2 : 0 (2:0).

SPLIT: Gradjanac — Borac 1 : 1 (1:0).

Subotica — Sombor 10 : 0.

DUNAJ: Hakoah — MTK 4 : 5, FAC — BAC 3 : 2, WAC — Wacker 5 : 2, Sportklub — Simmering 4 : 1, Hertha — Vorwärts 4 : 2.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Ponedeljek, 22. avgusta 1927; katoličani: Timotej; pravoslavni: 9. avgusta, Matej.

Jutri, Torek, 23. avgusta 1927; katoličani: Filip; pravoslavni: 10. avgusta, Lamentije.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

Jutri: Bohinec, Rimska cesta; Levstek Reeljeva cesta.

Gospodarstvo

Dolgovi naših kmetov

Ministrstvo za kmetijstvo in vodo je nedavno naročilo vsem velikim županom, naj zbero čim točnejše podatke o dolgovih kmetov. Ministrstvo je prejelo odgovore od vseh velikih županov. Iz teh odgovorov je razvidno, da odpade približno na vsako oblast 35 milijonov dinarjev dolga. V vsej državi znaša torej zadolženost kmetov okoli 1300 milijonov dinarjev. Najbolj so zadolženi kmetje v šumadijski oblasti (160 milijonov dinarjev). Potem pride ljubljanska oblast s 101 milijonom, zagrebška s 92 milijoni, podunavska s 70, morštarska s 35 in sarajevska oblast s 33 milijoni dolgov, ter štipška s 420.000 dinarji.

Vse te vsote so pa le približne in se zato tudi ni mogla določiti obrestna mera teh dolgov. Najmanj je zadolžen kmet iz južne Srbije. To pa zato, ker se tam seljaki zelo neradi poslužujejo kredita in ker se daleč niso tako obdavčeni, kakor v drugih pokrajinah, zlasti v Sloveniji. Največ kredita se poslužuje kmet v Srbiji. Tudi ministrstvo trgovine in industrije zbira podatke o zadolženosti naših kmetov. Ko bodo zbrani vsi potrebni podatki, bosta obe ministritvi iskali sredstva za saniranje kmetijskih dolgov. Res je že skrajni čas, da se vlada zavzame za kmetijski stan, ki je začel pod težo davčnih bremen propadati. Vsakokratna vlada naj bi si dobro zapomnila načelo: Bogat kmet, bogata država.

— Narodna banka ustavila kredite obrtnikom. Narodna banka je ustavila v avgustu 6% obrtniške kredite z motivacijo, da je zdaj na razpolago Obrtna banka, ki mora nuditi obrtnikom potrebne kredite. Zagrebška trgovska zbornica je v sporazumu z drugimi zbornicami zaprosila Narodno banko, naj še nadalje izplačuje obrtniške kredite. Toda Narodna banka je te dni odgovorila, da svojega sklepa ne more spremeniti.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. avgusta t. l. ponudbe glede dobave tiskovin: do 26. avg. t. l. glede dobave 100 kg pisalne kreme; do 30. avgusta t. l. glede dobave 600 kg firneža; do 2. septembra t. l. pa glede dobave železnih vrvi. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku v dikekciji. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 6. sept. t. l. ponudbe gled dobave rezanega lesa.

NOGAVICE

Pisane zgodbe iz naših krajev

Zaspal na železniški progi. — Zločin dveh zaljubljenecv. — Umor v planinah.

Mali Blažekovič je služil pri trgovnem stražniku Hočevanju, ki ima stražnico na progi med Capragom in Blinjskim Kutom. Nekega dne je Blažekovič pasel krave ob progi in je med igranjem s kamenčki na progi zadremal. Nihče ga ni opazil, dokler ni iz Blinjskega Kuta odpeljal vlak v Caprag. Strojevodja je dajal znamenja s sireno, toda črn klopčič na progi se ni ganil. Tovorni vlak je počasi privozil prav do spečega dečka. Ko je privozil tik do njega, se je deček prebudil in planil pokoncu. Vlak ga je parkrat sunil in ga lahko poškodoval. Preplašeni pastirček je pobegnil v gozd. Vlakovodja je ustavil vlak in s kurjačem odšel za dečkom. Našel ga je krvavečega v gozdu in ga vzel s seboj v Sisek. Tam ga je pregledal in obvezal postajni zdravnik. K sreči ima deček le lahke poškodbe, lahko bi pa plačal svojo nepremišljenost z življenjem.

Nesrečno zakonsko življenje je zapeljalo mlado kmetico Rajno, ženo Srečka Jankovića iz vasi Studene v grozen zločin. Pahnila je moža v 18 m globok prepad. Doma so jo omožili po starem običaju, ne da bi jo vprašali, če ji je mož po volji. Jankovič je bil 22-letni mladenič iz bogate kmetске hiše. Takoj je Rajna izjavila, da ji Jankovič ni po godu. Končno se je udala in začela so se žalostni dnevi. Pasla je ovce in bila zadovoljna, da ji ni bilo treba tičati v tako obsvožnem domu.

Nekega dne je srečala na polju svojega prijatelja iz mladit dni Nikitija.

— Kako se počuti tvoja žena, Nikitija?

— Nimam je več. Umrli mi je, udovec sem!

— Ni res, lažeš!

— Veruj mi!

Med obojema je vzkřila goreča ljubezen in prvič je bila Rajna v zakonskem življenju srečna. Kmalu se je izvedelo, da se Rajna in Nikitija ljubita. Izvedel je tudi mož Srečko.

Nočem več z njim živeti, ne morem. On ni za ženo, je rekla Rajna ljubčku dan pred zločinom. Nikitija je predlagal, da odstranita moža. Zena je privolila. Drugi dan je izvabila moža na kraj prepada in ga pahnila v globčino. Gozdariji so zločin slučajno odkrili. Pred sodniki je Rajna izjavila: — Ni bil zame; ležal je tedne in tedne poleg mene in mi obračal hrbet.

Pred dnevi je neki Dukić iz Ložarice našel uglednega domačina Džura Jovanovića iz Zlog mesta mrtvega. Truplo je ležalo na meji tuzlanskega in zvoznškega sreza v planini Majevici. V soboto popoldne je Dukić korakal preko brda in je zagledal v bližini človeka na tleh. Misli je, da spi in se ni zmenil zanj ter je odšel dalje. Drugi dan je neznanec ležal na istem kraju in istem položaju. To se je zdelo Dukiću sumljivo; približal se je in videl, da leži na tleh okrvavljeno in razmesarjeno truplo možkega, v katerem je spoznal poznanežga Jovanovića. Prijavil je zadevo takoj orožnikom, ki so aretirali nekega starca Kojo Vujića in njegovoga sina Savo. S tema je bil umorjeni Jankovič radi nekega procesa že dolgo sprt. Stari Koja je zločin priznal in trdil, da je Jankovića sam umoril. Po vseh okoliščinah je pa pri umoru bil udeležen tudi sin Sava. Jan-

Hugo Bettauer:

37

Najlepša žena sveta

Franci za nobeno ceno ni hotela nadajevati potovanja z avtomobilom, ko je lastnikov še vedno ni bilo na spregled.

— Sedaj se vrnilo v dolino h gostilni, kjer bomo gotovo dobili kak voz, da se lahko vrnemo domov. Predvsem pa moramo poiskati lastnike avtomobila, da se pri njih upravičimo in jim povrnemo povzročeno škodo.

In pri tem je ostalo. Kmalu so dospeli v gostilno. Gostilničar jim je rade volje dal na razpolago svoj Fordov avto, o lastnikih tujega avtomobila pa ni vedel ničesar.

— Dva gospoda, očitno tujca, sta prispela uro pred vami in sta se odpeljala na vrh. Bržkone sta šla na lov za divjačino, ki je je v teh gozdovih dovolj. Ko prideta, jima bom že vse razložil in dal vaš naslov, da se lahko z njimi pobotete.

V malem Fordovem avtomobilu, ki ga je krmaril gostilničar sam, — James je jahal poleg avtomobila in vodil drugega konja na uzi — je Francis nedoma preplašeno zakrical: — Moji biseri!

Krasne biserne ogrlice ni bilo več na njenem vratu. Bržkone se je v divjem diru, ko se je splašil konj, raztrgala.

Lord Cecil se je vidno prestrašil. — Takoj moramo nazaj in preiskati vso pot. Biseri so neprecenljive vrednosti in niti eden se ne sme izgubiti.

Franci, ki je sicer poznala vrednost biseroev, se je temu protivila, češ da je preveč utrujena. Nikdar ji ni bilo dosti za lišp in zato tudi tokrat ni mogla razumeti skrbi drugih za njene bisere. Izrazila je le eno željo: kakor najboljši hitro mogoče priti domov! Končno so naročili Jamesu, naj jaha nazaj in preišče vso gozdno pot in planoto.

Franci se je dozdevalo, da so se Jamesove oči pri tem naročilu zabilskafe in da je porogljiv smeh šinil preko njegovega resnega, skoraj odurnega obraza.

Bilo je že skoraj poldan, ko se je Fordov avto ustavil pred Garrickovo palačo na Riverside Drivesu. Gostilničar je prejel svoje plačilo in se enkrat so mu naročili, naj poizveduje za lastniki tujega avtomobila. Lord Cecil se je s posebno vljudnostjo in nežnostjo poslovljal v Franci je vsa razburjena pripovedovala Dori svoje današnje doživljaje. Vsa zasopljena je govorila o smrtni nevarnosti, o lordovem junaštvu in njegovi skrbi za njeno usodo ter o

izgubi svoje krasne bisernice, nato pa je utrujena poiskala svojo posteljo, da se malo odpočije od prestanih naporov.

Ko je prišla čez par ur h kosilu, je bil Henry že o vsem poučen. Hlapca Jamesa še ni bilo doma. Opoldne je pripeljal konje, povedal, da biseroev ni nikjer najti in je takoj nato zopet odšel.

Garrick je popolnoma mirno poslušal pripovedovanje svoje žene in Dore. Potem pa je nekoliko hripavo dejal:

— Glavno je, da se tebi, draga, ni ničesar pripetilo. Biseri se lahko nadomestijo, polomljeni udi pa nikdar!

— Henry, lordu Cecil moraš biti zelo, zelo hvaležen. Z lastno življensko nevarnostjo se je postavil za mene!

Henry Garrick je pazno motril svojo ženo, nato pa kratko odvrnil:

— Gotovo, dokazal je mnogo prisotnosti duha. Zahvalil se mu bom. Toda za vse to je čas, najprej si moraš ti do dobra odpočiti.

Nek nerazumljiv nemir se je polotil Franci. Kaj naj pomeni hladen mrj njenežga moža? Nekaj je bilo v zraku, nekaj nerazumljivega, nejasnega in napelega.

Takoj po kosilu je bil javljen James. Franci je planila po koncu.

— Morda je pa vendar-le našel moje bisere!

Henry je odkimal.

— Hočem najprej sam govoriti z njim.

Franci se je umaknila z Doro v drugo sobo, kjer je čakala na Henryja.

— Dora, meni je tako tesno pri srcu! Kakor kaki šolski deklici, ki se boji kazni. Kaj neki hoče Henry od Jamesa? Zaka! ne smem biti navzoča pri njunem razgovoru?

Dora jo je nežno poljubila na čelo.

— Ti si razburjena, tvoji živci so danes preveč trpeli. Solarke imajo vendar samo takrat strah, kadar so kaj zakrivila, ti pa nisi ničesar kriva.

Franci je šinila kri v glavo. Še vedno ji čutila jrdov poljub na svojih ustnicah in navdala, ali so jo neki nejasni vtisi vstopili v Henryja. Bil je nekoliko bled; na obrazu mu je ležal malicijozni nasmeh. Dora se je umaknila, tako da sta ostala zakonca sama.

— Ali je James našel bisernico? je bilo njeno prvo vprašanje.

— Na, Frances, našel jo je. Nahajala se je nepoškodovana v posesti lorda Cecil Douglasa.

Franci je strmela široko odprtih oči na svojega moža.

— Nekaj ti moram priznati, Frances. Temu priromanemu Angležu že od vsega početka nisem zaupal in navdajalo me je z nemirno, ko sem vedel, da si ti čisto sama z njim. Ko sta

začela prirejati jahalne izlete, sem najel Jamesa, ki pa ni običajen hlapec, marveč Pinkertonov detektiv. Kako dobro sem storil, razvidiš iz današnjih dogodkov. Izlet na Hudson, odstranitev neprijetnega hlapca, čudni, prazni avtomobil na vrhuncu, splašitev tvojega sicer tako pohlevnega konja, ki mu je zasidil celo iglo v meč, tvoja rešitev, izguba bisernice, — vse je le dobro pripravljena veriga dogodkov.

Ta lord Cecil je garjeva ovca svoje častivredne rodbine in je zato izključen iz angleške družbe. Pred kratkim ga je kot sleparja izobčili iz nekega londonskega kluba, obdan je s celo serijo škandalov, njegova specialiteta pa je zapeljavanje odličnih žen, ki jih nato izsiljuje. Po aferi v londonskem klubu so mu postala angleška tja prevroča in je pobegnil v Ameriko, kjer si je s pomočjo svojega fevdalnega in zvenečega imena priboril vstop v najboljšo družbo. Vse je res imenito insceniral, rešil tebi življenje, v resnici pa je je oropal tvoje dragocene bisernice! Če bi ne bil jaz tako previdno postopal, bi skoraj gotovo tudi tebe dobil v svoje mreže. Toda sedaj je tudi on rešen. Seveda sem seizognil vsakega škandala. Priselitvene oblasti so mi šle na roko. Lord Cecil je že na krovu parnika, ki v par urah odpoje v Evropo in bo prisiljen potem odpravljen v domovino.

To in ono

Zagoneten umor angleške strežnice

Iz Pariza poročajo: Francosko zunanje ministrstvo je zahtevalo od angleške vlade, naj izroči francoskim oblastim angleško državljanico, bolniško strežnico miss Mac Carthey, ki jo je preiskovalni sodnik v Boulogne obtožil umora njene rojakinje in kolegije miss Daniels. Afera je vzbudila v francoskem tisku veliko zanimanje. Obe Angležini sta prispeli lani v oktobru v Francijo, v Boulogne sur Mer, od koder se je miss Carthey sama vrnila v Anglijo. Truplo njene prijateljice so našli še le koncem februarja. Oblasti so ugotovile, da je bila miss Daniels zadavljena.

Miss Carthey, ki odločno zanika, da bi vedela kaj o usodi miss Daniels, je bila od francoskih oblastí opetovano pozvana, naj pride v Francijo, da bi njene izpovedi pripomogle k razjasnitvi zagonetnega umora. Francoske oblasti so jamčile Angležini osebno varnost, vendar je pa miss Carthey njihovo zahtevo odklonila. Tudi zahtevane fotografije ni hotela poslati. Angleške oblasti niso hotele nuditi francoskemu sodišču zahtevane pravne pomoči. To je dalo francoskemu tisku povod za obširno komentiranje in afera je dobila v francoski javnosti skoraj mednarodni značaj. Z veliko napetostjo se pričakuje, kakšno stališče zavzame angleška vlada napram zahtevi francoskega zunanjega ministra.

Nov način ugotovitve očetovstva

Pred okrajnim sodiščem v Favoritih se vršila v četrtek zanimiva obravnava glede alimentacij. Sodišče je razsodilo na podlagi izjave, ki so jo podali sodni izvedenci. Obtoženi trgovec N. ni hotel plačevati svoji kontroristinji, ki je zanosila, 45 šilingov mesečno čes, da on ni oče. Sodišče je na podlagi njegovega potnega lista ugotovilo, da je bil trgovec v kritičnem času samo nekaj dni izven Dunaja. Ker analiza krvi ni dosegla zaželenega uspeha, se je obrnilo sodišče na vseučiliškega profesorja dr. Recha, ki je na podlagi svoje antropološke metode dognal, da je obtoženi trgovec res oče nezakonskega otroka.

Uvodoma navaja prof. Reche pregled svoje metode, po kateri se da ugotoviti krvno sorodstvo antropološkim potom. Vsak človek ima gotove morfološke, fiziološke in psihološke lastnosti, ki jih podeduje od svojih prednikov. Učenjaki so na podlagi teh lastnosti ugotovili način, kako je mogoče preiskati podedovana nagnjenja in lastnosti bližnjih sorodnikov. Doslej so si pomagali pri tem z analizo krvi, ki pa ne zadostuje, ker so znane samo štiri skupine krvi in je dokazovanje očetovstva po tej metodi v najboljšem slučaju negativno. Teorija prof. Recha izvirja iz tako zvane bertylonage. Z raziskovanjem in primerjanjem mnogih oseb se zmanjša število onih, ki

pridejo v poštev, končno ostane samo ena oseba. Tako ima na pr. od 500.000 oseb, spadajočih k eni skupini krvi, samo 50.000 enako papirno vrednost. Od 50.000 oseb ima samo 10.000 isto obliko glave, samo 500 enake nosove, samo 100 enako obliko ušes, samo 20 enake očesne votline in samo 5 enako barvo oči in las. Tako ostane končno samo en moški, ki pride kot oče v poštev.

Na podlagi izjave prof. Recha je bil trgovec obsojen, da mora plačevati alimente.

Krvava žetev na Horthyjevem posestvu

Nedavno, ko je bila žetev na veleposestvu madžarskega državnega upravitelja Horthyja v polnem razmahu, so začeli delavci na polju štrajkati. Stavko je povzročil Horthy sam, ki je hotel delavcem odtegniti znatne zneske od pogodbeno zajamčene plače. Delavci so se pritožili pri upravi veleposestva, za kar so jih neusmiljeno pretepli. Ker mirnim potom niso mogli ničesar doseči, so stopili v stavko. Toda Horthy ne pozna šale, kadar gre za delavsko paro. Poslal je celo četo orožnikov, da napravijo na njegovem veleposestvu red. Poveljnik orožniške čete je hotel najprej vedeti, kdo je glavni puntar. Kmalu je ugotovil, da je šušal delavce neki Toth Janos, oče 6 otrok. Janos je vodil deputacijo k upravitelju veleposestva. Tega delavca so orožniki na častnikovo povelje takoj ustrelili, 12 nezadovoljnih se do krvi pretepli. Nato so jih uklenili in odgnali v Segedin. Ostale delavce so z bajoneti prisilili obnoviti delo pod pogoji, ki jih je diktiral upravitelj veleposestva.

Smrt kralja, ki je imel 500 žen

V mestu Phnom Penk, država Cambodža v Zapadni Indiji, ki je pod protektoratom Francije, je te dni umrl modern Salomon. Kralj Sisowah, ki je štel 88 let, svojemu slovitemu predhodniku sicer ni sličil v modrosti, pač pa je razpolagal s haremom, kakršnega je baje imel samo Salomon. Eksotični kralj je zasedel prestol svojih očetov leta 1904 in sicer skupno s svojim bratom. Leta 1906 je posetil Francijo in Pariz, kjer je radi svoje originalnosti in razkošja vzbudil občo pozornost in tudi mnogo smeha. Spremljalo ga je 20 žena, dočim je pustil ostalih 480 boljših polovic doma. Z njim vred pa je prispelo tudi 70 orijentalnih plesalk, nebroj služabnikov, pažen in druge služinčadi. V Parizu se je kralj pojavil v sampotue, narodni noši svojih prednikov. »Sampot« so tvorile nekeke hlače-doklenice, slične današnjim knikebokerjem, preko njih je valovalo svileno krilo ognjenordeče barve. Orientalni kralj je nosil večerno toaletno iz 18. stoletja. Noge so mu ticala v črnih svilenih nogavicah ter rdečih čevlji, na glavi je nosil navaden klobuk, okrašen z briljanti. Po zunanosti sodeč bi človek mislil, da je pobegnil mogotec iz cirkusa...

Med vožnjo iz Indije v Marseille je vladalo slabo vreme in kralj je dobil hudo morskno bolezen. Stopil je h kapitanu in mu izjavil, da mu gaganje absolutno ne prija. Ko ga je v Marseille pozdravljala tisočglava množica, je bil tako navdušen, da je metal cele kupe srebra skozi okno. Policija ga je s težavo rešila pred navdušenimi množicami. Tudi Parižani so bili ekstotičnega kralja radi njegove radodarnosti zelo veseli. Pri odhodu iz Francije je kralj Sisowah izjavil o Francozih:

Govore zelo radi in vsi istočasno. Ženske prekinajo moškega, ne da bi bile zato kaznovane.

Pokazali so mu tudi Mont Blanc, kar ga je navdalo z velikim veseljem, kajti ledu, razen v malih kosih, še ni videl.

Roman hčerke ruskega grofa

Ruski grof Demidov je bil l. 1906 radi političnih deliktov izgnan v Sibirijo in obsojen na dosmrtno prisilno delo v svinčnih rudnikih na Sahalinu. Zvesta soproga je sledila možu v pregonstvo, da bi lajšala njegovo trpljenje. L. 1907 je porodila v aлександрski jetnišnici na Sahalinu hčerko. Mati je kmalu po porodu umrla, pa tudi mož ni dolgo preživel ženinne smrti. Za siroto-hčerko so se zavzeli kaznjenci. Postali so njeni adoptivni očetje in skrbeli za njeno vzgojo, kakor so pač mogli.

Sirota je bila med kaznjenci zelo priljubljena. Ime so ji dali po trdnjavi Aleksandrovska in po otoku Sahalinu — Aleksandra Sahalinska. Aleksandra je absolvirala gimnazijo in ko je maturirala, je izbruhnila ruska revolucija. Za časa bivanja v Vladivostoku, kjer je dovršila gimnazijo, se je Aleksandra seznanila z lordom Fairbankom, ki se je zaročil z njo. Letos sta se poročila. Svatba se je vršila v Vladivostoku. Povabljenih je bilo vseh 21 adoptivnih očetov, od katerih sta se pa odzvala samo dva, kati nekateri so že pomrli, drugi pa zapustili Sibirijo. Lord Fairbank je odpeljal mlado ženo na svoj grad v Anglijo.

Maratonski ples

Ne tek, marveč ples! Iz dežele kurioznosti, grotesk in originalnosti, prihaja vest o maratonskem plesu, ki ga je nedavno priredil manager Mr. Connors iz Hollywooda in s tem dosegel višek gluposti plesne prireditve. O tem plesu, ki je bil prava profanacija plesne umetnosti in plesa vobče, poročajo med drugim:

Manager Mr. Connors je razpisal 1000 dolarjev nagrade za plesni par, ki prvi prepleše progo od malega kalifornijskega kopališča Venice do Los Angelesa. Tekmovalo je okoli 300 parov.

Start, oziroma otvoritev plesa je bila v plesni dvorani kopališča Venice. Plesalci so se morali sprva pošteno »vplestati«, kajti morali so se več ur pridno sukati v dvorani. Plesali so valčke, foke in čarlstone in šele nato se je pričela plesna povorka pomikati proti Los Angelesu. Godci so spremljali parčke na dveh tovornih avtomobilih. Igrali sta dve godbi, ki sta se neprestano menjavali. Za odmor so bile določene samo tri postaje.

Izredni plesni produkciji je prisostvovalo na poti okoli 300.000 gledalcev, ki so bodrili plesalce in hujskali enega na drugega. Že pri prvem odmoru je odstopilo nad 100 parov, dočim so se drugi neumorno sukali dalje. Povorka, ki se je pričela okoli 16., je dospela na cilj, v dvorano El Patio v Los Angelesu okoli 23. Omahovaje, napol pijani, napol onesveščeni so se prizibali pari v Los Angeles. Več plesalcev se je onesvestilo in so jih morali prepeljati v bolnico. Poskus zdravnikov, da odvrnejo ostale od nadaljnjega tekmovanja, ni uspel. Ostali pari so izmučeni do smrti junosko nadaljevali ples. Vso noč je trajal divji ples in tudi naslednje jutro se je nadaljeval. Druga dne opoldne so fotografi obkolili zadnji plesni par, ki je vzdržal polnih 20 ur. Nato so bile podeljeje nagrade, a v tolažbo propadlim tekmovalcem je Conner obljubil, da priredi še en maratonski ples.

Društvo za zaščito zakonske sreče

Po vojni je zajela splošna demoralizacija tudi zakonsko življenje. Število nesrečnih zakonov, ki končajo navadno z razporko, je od dne do dne večje. Ta epidemija izpodkopava temelje družabnega življenja po vsem civiliziranem svetu. Posebno hudo se je zavedlo to socialno zlo v družabno življenje Dunaja, kjer se loči vsak mesec okrog 400 zakoncev. In našel se je na Dunaju mož, ki hoče to zlo zatreti. Ustanovil je društvo za zaščito zakonske sreče.

Ustanovitelj originalnega društva, dunajski trgovec Hradil, trdi, da so slučajni, ko zakonca res ne spadata skupaj in ko jima ne preostaja drugega nego ločitve, zelo redki. Večinoma se da zakonsko življenje urediti tako, da ločitve ni potrebna. Društvo prireja veselice, da razvedri zakonce in jim prežene mračne misli. Nalašč v ta namen najeti odvetnik daje zakoncem brezplačne nasvete in navodila v vseh zakonskih zadevah.

Morda bo imel Hradil z novim društvom enako srečo, kakor s prvim podjetjem. Pred 18 leti je namreč ustanovil društvo izgubljenih eksistenc, ki niso imele dostopa v poštno družbo. To društvo zelo dobro uspeva. V mno-

gih slučajih se je Hradilu posrečilo rešiti izgubljeno eksistenco in jo vrniti na pravo pot.

Pred likvidacijo Chaplinove afere

Afera zakoncev Chaplin, ki je dvignila toliko prahu in povzročila uboge mu Charliju toliko nepravil, bo v najkrajšem času likvidirana. Lita Grey, ki je kakor znano proti Chaplinu vložila tožbo za ločitev zakona, je pripravljena poravnati se z možem. Zahtevala je en milijon dolarjev odškodnine, na kar je Charlie pristal. Oba Chaplinova otroka ostaneta pri materi, vendar ju sme Chaplin od časa do časa obiskati.

Tako poročajo iz Hollywooda. Na drugi strani pa zopet javljajo, da Chaplin nikakor ni voljan plačati Liti milijon dolarjev in da se bo še tožaril. Če bo uspel, je drugo vprašanje, kajti v Ameriki imajo žene precej privilegirano stališče, zlasti pred sodniki, ki razsodijo v takih primerih večinoma v prilog ženi.

Žrebanje loterije trgovske akademije v Ljubljani

nepreklicno 31. oktobra. Srečka Din 10. Dobitkov 885 od 50 do 100.000 dinarjev. — Poskusite srečo. Naročite takoj srečke.

Nelly se čuti prizadeto

Pred dnevi smo poročali, da je izšla v založbi berlinske tvrdke Felixa Blocha dediči dramatizacija dela, ki obravnava sujet popolnoma enak tragediji tenorista Grosavescu. Drama je ameriškega izvora in je imela naslov »Chicago«, a v nemškem prevodu bo baje dobila ime »Grosavescu«. Dunajski listi poročajo, da je Nelly Grosavescu poslala založništvu pismo, v katerem protestira proti dejstvu, da se njeno ime brez njenega dovoljenja uporablja za naslov drame, ki predčuje njeno dejanje. Gospa Grosavescu izjavlja, da se bo proti poskusom spraviti to delo na oder, uprla z vsemi postavnimi sredstvi.

Josipa Jurčiča zbrani spisi

Druga izdaja. Urejuje dr. Ivan Prijatelj.

I. zvezek. Platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—. Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravilice in priporočke. Spomini na deda. Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Je samski noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe. II. zvezek. Broš. Din 36.—, platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—. Uvod. Spomini starega Slovenca. Fihotapec Juri Kobila. Dva prijatelja. Vrbana Smukova ženitev. Grad Rojtnje. Urednikov opombe. III. zvezek. Broš. Din 36.—, platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—. Uvod. Kloštrski žolnir. Deseti brat. Urednikove opombe. IV. zvezek. Broš. Din 72.—, platno Din 86.—, polfranc. Din 92.—. Uvod. Golida. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Dva brata. Božidar Tirtelj. Kozlovska sodbja v Višnji gori. Črta iz življenja političnega agitatorja. Sin kmetiškega cesarja. Sosedov sin. Urednikov opombe.

Naroča se v knjigarni Tiskovne zadrage v Ljubljani.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvoorišče kavarne »Evropa«).
Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 72/L

Kemična pralnica in barvanje oblek
v najrazličnejših barvah izvaja dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah.

Anton Boc, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6/I.
- Tovarna: Vič-Glince.

Dr. Ivan Pintar,

LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 5 — začasno ne ordinira.

Lepo malo posestvo

zidana hiša z gospodarskim poslopjem, 10 orolov njiv, lep sadovnik, vinograd itd., 15 minut od kolodvora Slovenska Bistrica — se takoj proda. — Ponudbe pod »Slovenska lega 1924« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trifazni motor

docela nov, prvovrstni berlinski fabrikat, z drsečimi kolesi, trajno 3 KS 2,3 KW, 380 volt, 5 amper, 220 volt 8,6 amper, 1420 okretajev, 50 period, 0,75 cos. S. z jermenico, tračnicami in orodjem, popusti pri polni obremenitvi, Din 2500.

Kupim cca 6 rabljenih hrastovih

vinških sodov
a cca. 50 hektolitrov, v dobrem stanju. — Ponudbe prosim na naslov: Josip Krek, Ribja ulica 4.

Vpokojenec

star 50 let, več slovenskega in nemškega jezika, dober računar — išče službo čuvaja ali skladiščnika. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Vpokojenec/1924«.

Starine

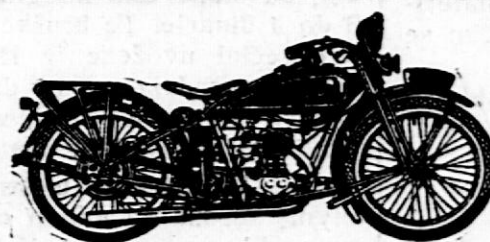
Po ljubiteljskih cenah kupujem jem tabernaklje, sekretarje, vitrine, garniture, lestence, srebrnino, steklenice, omare za knjige, kredence itd. Brze ponudbe na: Julij pl. Huebnerhofen, Silbernagl, Zagreb, ili ca 131 a.

KLIŠARNA „JUGOGRAFIKA“

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klišejev, črtne in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23.

Na 12 mesečne obroke!

svetovnoznani, z najmodernejšim konfortom opremljeni **motorikli znamke**

„HARLEY DAVIDSON“

vseh tip in sicer: 300, 1000 in 1200 ccm z ali brez prikolice. — Nadalje specialni športni modeli 350 ccm O. H. V. Vam nudi **promptno iz skladišča**

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA KRALJEVINO SHS

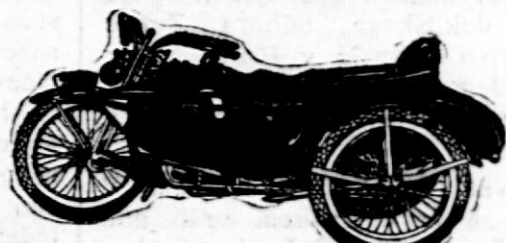
TEHNIŠKA KOMERCIJALNA DRUŽBA Z. O. Z.

Ljubljana, Tavčarjeva ulica števil 6

Telefon interurban 21—38.

Velika zaloga vseh nadomestnih in opremljenih delov, originalnega Harley-Davidson olja ter „Firestone pnevmatik“.

Zahtevajte cenike, katere razpošiljamo brezplačno

Prazno sobo

s souporabo kuhinje išče za konjski par brez otrok za mesec oktober. — Ponudbe pod »Oktober/1927« na upravo »Slov. Naroda«.

Strojni ključavničar

vajen vsakega dela — išče stalno službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Vesten 1904« na upravo »Slov. Naroda«.

Zastopnike

in zastopnice za prodaja srečk na obroke išče Bančica poslov. valnica Bezjak, Maribor, Gosposvetska ulica 25. 77/L

Soliden gospod

dobi lepo zračno sobo (mesečno Din 300.—); 12 minut od glavne pošte. — Ponudbe pod »Električna razsvetljava/1918« na upravo »Slov. Naroda«.

Kot družabnik

z 20.000 Din pristopim k dobro ideoči trgovini z mešanim blagom. — Ponudbe pod »Družabnik/1916« na upravo »Slov. Naroda«.

Sprejemem poštnega in pridnega vajenca

za slaščičarsko obrt. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Važno za trgovce in izletnike.

Dne 21. septembra t. l. nastopi največja in najhitrejša veleladja sveta »Saturnia« z motornim pogonom, last parobrodne družbe Cosulich Line v Trstu, svojo prvo vožnjo. Potniki za luke: Neapelj, Marseille, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos-Aires se sprejemajo pri zastopniku Simon Kmetec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 13. 1923

Šivalni stroji!

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji »Adler«.

Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Kayser«, »Styria«, »Waffenrad«. (Orožno kolo). —

Pletilni stroji vedno v zalogi.

Posamezni deli koles in šivalnih strojev. —

Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastoj in franko.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

Ivan Jax in sin

RADIO

aparati in vsi sestavni deli slovith svetovnih fabrikatov, s katerimi morete ob istem času poslušati koncerte, opere in predavanja iz vsega sveta. Cena aparatom od Din 800—2500 za 1—8 svetilk. Ako jih sami sestavite, je cena polovična. (Za uspeh se izda pisna garancija). Z dovoljeno garancijo tudi na obroke. Zahtevajte ilustrirani brezplačni cenovnik R. 5 (novo izdanje).

Telefon 41—85. Inž. Diordie Blažek. Prva specialna fabrika i trgovina za radio aparate i dijelove. Telefon 41—85. BERLIN S. W. 11, Bernburgerstr. Jaktičeva 11, Topilčin Venac 4.